

**МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦИОКУЛЬТУРНЫХ КОММУНИКАЦИЙ**

Кафедра теории и практики перевода

Карась Ольга Михайловна

**Экспансия сленговой лексики в диалог литературных и киноперсонажей
как реализация прагматической установки текста
(функционально-семантический и переводческий аспекты)**

Дипломная работа

Научный руководитель:
кандидат психологических наук,
доцент О.И. Уланович

Минск, 2017

РЕФЕРАТ

Дипломная работа 136 стр., 3 главы, 4 приложения, 7 иллюстраций, 79 источников.

Ключевые слова: ДИСКУРС, ПОЛИДИСКУРСИВНОСТЬ, ДИАЛОГ, СТИЛИЗАЦИЯ, СТИЛИЗОВАННЫЙ ДИАЛОГ, ЛИТЕРАТУРНЫЙ ДИАЛОГ, КИНОДИАЛОГ, СЛЕНГ, СЛЕНГИЗМ, КОММУНИКАТИВНО-ПРАГМАТИЧЕСКАЯ КЛАССИФИКАЦИЯ, СТРАТЕГИЯ ПЕРЕВОДА.

Объект исследования: стилизованный диалог как важная структурная составляющая художественного литературного и кинематографического произведения, воплощающая авторские интенции в речи литературных персонажей и киногероев.

Цель исследования: выявить интенциональные вербально-семантические и функционально-прагматические особенности сленгизмов в стилизованном диалоге литературного и кинематографического произведения; обнаружить стратегии сохранения или допустимой модификации прагматического признака при передаче прагмем в художественном переводе.

Методы исследования: контекстуальный и семантический анализ, метод сплошной выборки, метод классификации, статистический метод.

Полученные результаты и их новизна. В работе представлены подходы к дефинированию понятий 'дискурс', 'стилизация', 'стилизованный диалог', 'кинодиалог'. Выявлены средства прагматического фокусирования в тексте. Обнаружена функциональная специфика сленга в персонажной речи как средства реализации прагматики стилизованного диалога. Разработана коммуникативно-прагматическая классификация сленга в персонажной речи литературных и киногероев. Предложены и дефинированы стратегии передачи сленга в персонажной речи при переводе литературно-художественных произведений и художественного кино.

Практическая значимость исследования и область применения. Результаты исследования могут найти применение в учебной и переводческой деятельности в аспекте основных теоретических положений и эмпирического материала для формирования технологии перевода стилизованного диалога и рекомендаций по сохранению прагматического потенциала прагмем при переводе. Исследовательский корпус ненормативных речевых единиц может быть использован в контексте преподавания ряда теоретических дисциплин (лексикология, стилистика), а также дисциплин переводческого цикла. Результаты исследования могут быть использованы в лекционных курсах по теории перевода. Настоящая работа является самостоятельным исследованием, достоверность результатов которого подтверждается научно обоснованной методикой исследования.

SUMMARY

Diploma project 136 pp., 3 chapters, 4 supplements, 7 charts, 79 sources.

Keywords: DISCOURSE, POLYDISCOURSIVITY, DIALOGUE, STYLIZATION, STYLIZED DIALOGUE, LITERARY DIALOGUE, FILM DIALOGUE, SLANG, SLANGISM, COMMUNICATIVE AND PRAGMATIC CLASSIFICATION, TRANSLATION STRATEGY.

The object of the study: stylized dialogue as an important structural component of literary and cinematographic work, embodying author's intentions in the speech of literary and film characters.

The aim of the research to reveal intentional verbal and semantic as well as functional and pragmatic features of slangisms in the stylized dialogue of literary and cinematographic work; to determine the strategies for preserving or acceptable modification of pragmatic feature while transferring pragmatics in the process of translation.

Methods used in the research: contextual and semantic analysis, continuous sampling method, classification method, statistical method.

The results obtained and their novelty. The paper introduces multifaceted approaches to the definition of the concepts 'discourse', 'stylization', 'stylized dialogue', 'film dialogue'. The means for pragmatic focusing in the text have been revealed. Functional specificity of slang in character's speech as a means of realizing the pragmatics of the stylized dialogue has been revealed. A communicative and pragmatic classification of slang in the speech of literary and film characters has been elaborated. The strategies for rendering of slang in characters' speech while translating literary and cinematographic works have been suggested and defined.

The practical value of the research and spheres of application. The results obtained may be applied in educational and translation activities in terms of main theoretical positions and empirical material for stylized dialogue translation technology development and the formation of main recommendations for preserving the pragmatic potential in the process of translation. The research non-normative speech units system may be used in the context of teaching a number of theoretical disciplines (lexicology, stylistics), as well as translation disciplines. Moreover, the results of the research may be used in lecture courses on translation theory. This work is an independent study, the results' validity of which is confirmed by the scientifically grounded research technique.

РЕФЕРАТ

Дыпломная праца 136 стар., 3 главы, 4 дадаткі, 7 ілюстрацый, 79 крыніц.

Ключавыя словы: ДЫСКУРС, ПОЛІДЫСКУРСІЎНАСЦЬ, ДЫЯЛОГ, СТЫЛІЗАЦЫЯ, СТЫЛІЗАВАНЫ ДЫЯЛОГ, ЛІТАРАТУРНЫ ДЫЯЛОГ, КІНАДЫЯЛОГ, СЛЭНГ, СЛЭНГІЗМ, КАМУНІКАТЫЎНА-ПРАГМАТЫЧНАЯ КЛАСІФІКАЦЫЯ, СТРАТЭГІЯ ПЕРАКЛАДУ.

Аб'ект даследавання: стылізаваны дыялог як важная структурная складальная мастацкага літаратурнага і кінематаграфічнага твора, ўвасабляючы аўтарскія інтэнцыі ў мове літаратурных персанажаў і кінагерояў.

Мэта даследавання заключаецца ў выяўленні інтэнцыяльных, вербальна-семантычных і функцыянальна-прагматычных асаблівасцяў слэнгізмаў ў стылізаваным дыялогу літаратурнага і кінематаграфічнага твора, а таксама ў выяўленні стратэгіі захавання або дапушчальнай мадыфікацыі прагматычнай прыкметы пры перадачы прагмем ў мастацкім перакладзе.

Метады даследавання: кантэкстуальны і семантычны аналіз, метады суцэльнай выбаркі, метады класіфікацыі, статыстычны метады.

Атрыманая вынікі і іх навізна. У працы прадстаўлены шматаспектныя падыходы да дэфініравання паняццяў 'дыскурс', 'стылізацыя', 'стылізаваны дыялог', 'кінадыялог'. Знойдзены сродкі прагматычнага факусіравання ў тэксце. Выяўлена функцыянальная спецыфіка слэнгу ў персанажнай мове як сродку рэалізацыі прагматыкі стылізаванага дыялогу. Распрацавана камунікатыўна-прагматычная класіфікацыя слэнгу ў персанажнай мове літаратурных і кінагерояў. Прапанаваны і дэфініраваны стратэгіі перадачы слэнгу ў персанажнай мове пры перакладзе літаратурна-мастацкіх твораў і мастацкага кіно.

Практычная значнасць даследавання і вобласць прымянення. Вынікі даследавання могуць знайсці прымяненне ў навучальнай і перакладчыцкай дзейнасці ў аспекце асноўных тэарэтычных палажэнняў і эмпірычнага матэрыялу для фарміравання тэхналогіі перакладу стылізаванага дыялогу і асноўных рэкамендацый па захаванню прагматычнага патэнцыялу прагмем пры перакладзе. Даследчы корпус ненарматыўных маўленчых адзінак можа быць выкарыстаны ў кантэксце выкладання шэрагу тэарэтычных дысцыплін (лексікалогія, стылістыка), а таксама дысцыплін перакладчыцкага цыклу. Вынікі даследавання могуць быць выкарыстаны ў лекцыйных курсах па тэорыі перакладу. Дадзеная праца з'яўляецца самастойным даследаваннем, дакладнасць вынікаў якога пацвярджаецца навукова абгрунтаванай метадыкай даследавання.